

Tweede Kamer der Staten-Generaal  
T.a.v. Vaste Commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Den Haag, 24 september 2026

Betreft: Commissiedebat Jeugdbeleid en Jeugdbescherming op 30 september 2026

Geachte leden van de vaste Kamercommissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Op 30 september debatteert u over het jeugdbeleid. Uit de agenda blijkt dat de nadruk opnieuw sterk ligt op jeugdzorg. Terecht: de uitdagingen in de jeugdzorg zijn groot en vragen om politieke aandacht. Tegelijkertijd is jeugdbeleid breder dan jeugdzorg alleen. Ook op andere beleidsterreinen staan de rechten van kinderen onder druk. Een sterke inzet vraagt daarom om een **integrale benadering**, waarin niet alleen naar zorg wordt gekeken, maar naar alle omstandigheden die van invloed zijn op het welzijn en de toekomst van kinderen en jongeren.

Vanuit UNICEF geven wij in deze brief de volgende aandachtspunten mee voor het debat. Per aandachtspunt geven we een toelichting en doen we voorstellen voor vragen die u als Kamerlid aan de minister kunt stellen.

### **1. Jeugdzorg: zie af van de wet eigen bijdrage**

UNICEF maakt zich zorgen over het voornemen om een eigen bijdrage in de jeugdzorg in te voeren. Een eigen bijdrage kan ertoe leiden dat gezinnen noodzakelijke hulp uitstellen of vermijden. Het VN-Kinderrechtenverdrag is helder: het belang van kinderen dient voorop te staan in besluiten die hen aangaan en álle kinderen hebben recht op gelijke toegang tot zorg. We vrezen dat dit wetsvoorstel gezinnen in kwetsbare posities onevenredig hard raakt. Bovendien wordt met dit wetsvoorstel ingezet op een opbrengst van €260 miljoen, terwijl niet duidelijk is of de gevolgen voor kinderen en gezinnen hier tegen opwegen.

Extra zorgelijk is dat het kabinet doorgaat met de voorbereiding van een eigen bijdrage in de jeugdzorg, terwijl de Kamer vorig jaar duidelijk heeft opgeroepen om dit niet te doen.<sup>1</sup> UNICEF roept u op om de belangen van kinderen centraal te stellen en het wetsvoorstel niet te steunen. Juist bij een voorstel dat zulke verstrekkende gevolgen kan hebben voor kinderen en gezinnen, is politieke waakzaamheid hard nodig. **Vragen:**

- Is de minister bereid om in lijn met de motie Slagt-Tichelman c.s. af te zien van de invoering van een eigen bijdrage in de jeugdzorg, gelet op de risico's voor de toegankelijkheid van hulp en de mogelijke strijdigheid met het belang van het kind?
- Zo nee, waarom niet en hoe zijn hierin de belangen van kinderen meegewogen?

---

<sup>1</sup> [Motie Slagt-Tichelman c.s. over afzien van de invoering van een eigen bijdrage in de jeugdzorg \(2025\).](#)

## **2. Kinderrechten als basis voor beleid: breng in kaart waar de belemmeringen zitten voor het structureel en effectief toepassen van de kinderrechtentoets**

Op verschillende wetgevingstrajecten in de jeugdzorg wordt de kinderrechtentoets uitgevoerd, waaronder de Wet Reikwijdte en het wetsvoorstel eigen bijdrage. Een mooie ontwikkeling. Tegelijkertijd ontvangt UNICEF signalen dat instrumenten zoals de kinderrechtentoets, generatietoets en leefwereldtoets nog beperkt en niet altijd effectief worden toegepast. **Vragen:**

- Is de minister bereid in kaart te brengen welke belemmeringen beleidsmakers ervaren bij het toepassen van instrumenten zoals de kinderrechtentoets, generatietoets en leefwereldtoets? En welke ondersteuning nodig is om deze instrumenten effectief toe te passen?
- Kan de minister op basis daarvan komen tot een aanpak die ervoor zorgt dat de gevolgen van beleid voor kinderen en toekomstige generaties structureel worden meegewogen in de besluitvorming?

## **3. Visie op de jeugd: maak werk van een domeinoverstijgende visie op jeugd**

Kinderen groeien niet op binnen de grenzen van afzonderlijke beleidsterreinen. Hun welzijn en ontwikkeling worden beïnvloed door een samenhang van factoren, waaronder onderwijs, armoede, gezondheid, mentale gezondheid, de digitale leefwereld, veiligheid en jeugdzorg. Als stelselverantwoordelijke voor de jeugd heeft VWS een belangrijke rol om die samenhang te bewaken en ervoor te zorgen dat de belangen van kinderen niet tussen verschillende beleidsterreinen verloren gaan. Hoewel er belangrijke stappen worden gezet met onder meer de Sociale Agenda Nederland, ontbreekt een helder rijksbreed kader waarin duidelijk is wat kinderen nodig hebben om gezond, veilig en kansrijk op te groeien en hoe verschillende ministeries daar gezamenlijk verantwoordelijkheid voor dragen. Het VN-Kinderrechtenverdrag kan daarbij het verbindende kader vormen. **Vragen:**

- Hoe zorgt de minister ervoor dat kinderrechten een expliciet uitgangspunt worden bij de verdere uitwerking van de Sociale Agenda Nederland? En op welke wijze wordt inzichtelijk gemaakt hoe deze Agenda bijdraagt aan het welzijn van kinderen?
- Kan de minister er op toezien dat bij de verdere implementatie en uitvoering van de Nationale Jeugdstrategie ook aandacht is voor kinderen onder de 12 jaar?

## **4. Advies Jongeren Prinsjesdag: geef opvolging aan de zorgen en adviezen van jongeren**

Op 14 september 2026 op Jongeren Prinsjesdag is het nieuwe [UNICEF Jongerenadvies](#) overhandigd aan minister Sterk. Dit advies is gebaseerd op onderzoek onder ruim duizend jongeren van 10 tot 18 jaar. Het onderzoek laat zien dat jongeren zich zorgen maken over internationale dreigingen en veiligheid en pesten. Daarnaast springt voor jongeren in Europees Nederland het tekort aan betaalbare woningen eruit en voor jongeren uit Caribisch Nederland mentaal welzijn. Bovendien geven zij opnieuw een duidelijke boodschap af: zij voelen zich onvoldoende gehoord door de politiek. Zes op de tien jongeren vindt dat de politiek niet goed luistert naar kinderen en jongeren.

## Vragen:

- Uit het jongerenadvies blijkt dat jongeren zich onvoldoende gehoord voelen door de politiek en weinig vertrouwen hebben dat hun stem meetelt. Welke concrete stappen zet de minister om kinderen en jongeren structureel te betrekken bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van jeugdbeleid?
- Het jongerenadvies is aan de minister overhandigd. Kan de minister aangeven hoe zij de aanbevelingen uit dit advies gaat meenemen in haar jeugdbeleid? En op welke wijze zij jongeren structureel en zichtbaar betreft bij de verdere uitwerking daarvan?

## **Kinderen in Caribisch Nederland: rapporteer structureel over hun situatie**

UNICEF merkt dat kinderen in het Caribisch Nederland niet altijd de aandacht krijgen die zij verdienen. Dat is wel nodig, want ondanks diverse beleidsinspanningen blijven de omstandigheden waarin zij opgroeien zorgelijk en op meerdere fronten achter in vergelijking met kinderen in Europees Nederland.<sup>2</sup> **Vragen:**

- Is de minister bereid periodiek aan de Kamer te rapporteren over de naleving van kinderrechten in Caribisch Nederland?
- Het jongerenadvies is aan de minister overhandigd. Kan de minister aangeven hoe zij bij de opvolging van het advies ook expliciet aandacht heeft voor de aanbevelingen van jongeren uit Caribisch Nederland?

## **Contact**

Bij vragen of opmerkingen over de inhoud van deze brief kunt u contact opnemen met Naomi Braunstahl via [nbraunstahl@unicef.nl](mailto:nbraunstahl@unicef.nl) of 06-20934229.

Wij wensen u een constructief debat toe.

Met vriendelijke groet,

Esther Polhuijs  
Hoofd Pleitbezorging en Programma's  
UNICEF Nederland  
[epolhuijs@unicef.nl](mailto:epolhuijs@unicef.nl) | 06 43 16 17 77

---

<sup>2</sup> [Caribisch deel van het Koninkrijk | UNICEF](#)